

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ บทบาทผู้นำสตรีในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่น
ของเทศบาลนครเชียงราย

ผู้เขียน นายอุดมเดช ดวงแก้ว

ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
อาจารย์ ดร.จันทนา สุทธิจารี

บทคัดย่อ

การศึกษารoles บทบาทผู้นำสตรีในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่น กรณีศึกษา เทศบาลนคร
เชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษารoles บทบาททางการเมืองการปกครองของผู้นำสตรีในระดับ
ท้องถิ่น (2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองการปกครองของผู้นำ
สตรีในระดับท้องถิ่น และ (3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคตลอดจน
ข้อเสนอแนะอื่นๆที่สามารถนำไปพัฒนาบทบาททางการเมืองการปกครองของผู้นำสตรีในระดับ
ท้องถิ่น โดยอาศัยแนวคิดบทบาท แนวคิดผู้นำ แนวคิดสตรีนิยม แนวคิดบทบาททางการเมืองการ
ปกครองของสตรีไทยตามรัฐธรรมนูญ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ภายใต้กระบวนการตั้งคำถามการ
วิจัย โดยวิธีการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ผ่านการวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการ
สัมภาษณ์แบบเชิงลึก โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือก ได้แก่ ผู้นำสตรีที่ดำรง
ตำแหน่งต่อไปนี้เป็นคือ สมาชิกสภาเทศบาล รองนายกเทศมนตรี นายกเทศมนตรี นายกองค้การบริหาร
ส่วนจังหวัด และผู้นำชุมชน รวม 10 คน

ผลการศึกษาพบว่า ประเด็นการมีบทบาทในชุมชนของผู้นำสตรีในระดับท้องถิ่น จะมี
บทบาทเมื่อชุมชนมีปัญหาเกิดขึ้น ผู้นำสตรีได้มีส่วนในการแก้ไขปัญหาและมีบทบาทต่อชุมชนที่
อยู่อาศัย ด้านบทบาทในการประสานงาน ผู้นำสตรีมีบทบาทในการนำกิจกรรมต่าง ๆ และเป็น
พึ่งของประชาชนได้ ด้านการมีบทบาททางสังคมและทางการเมือง ผู้นำสตรีส่วนใหญ่จะเป็น
สมาชิกพรรคการเมือง รองลงมาเป็นรองนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล การลงสมัครรับ
เลือกตั้งส่วนใหญ่เคยลงสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งต่าง ๆ ก่อนข้างน้อย มีเพียงตำแหน่งสมาชิก

สภาเทศบาล ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองและความสนใจทางการเมือง ผู้นำสตรีมีความสนใจทางการเมือง โดยจะติดตามผลการเลือกตั้งและการพบปะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในท้องถิ่น ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ผู้นำสตรีจะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เช่น สมาชิกสภาจังหวัด (ส.จ.) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ผู้นำสตรีเคยช่วยผู้สมัครหรือพรรคการเมืองหาเสียง ช่วยโฆษณาให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีการติดตามข่าวสารทางการเมืองมาก สื่อที่ใช้ในการติดตามคือ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และวิทยุกระจายเสียง

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคนั้น ยังขาดความรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งมีหลายฉบับที่ต้องยึดถือ ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้าไม่คล่องตัว เกิดปัญหาการประสานงานกับส่วนราชการและความสับสนในบทบาทอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายต่าง ๆ

ในประเด็นด้านการแก้ไข จะต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอยู่เสมอ ติดตามข่าวสารบ้านเมืองที่เกิดขึ้น นำมาปรับปรุงและประยุกต์ใช้ในการทำงาน ผู้นำสตรีจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม ตรงต่อเวลา มีความจริงใจสูง และที่สำคัญต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว จึงจะทำให้มีบทบาททางการเมืองการปกครองพัฒนาท้องถิ่นดำเนินไปในทางที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

Independent Study Title The Role of Women as Leaders in Local Government
of Chiang Rai Municipality

Author Mr. Udomdach Doungkaew

Degree Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisor Dr. Jantana Suttijaree

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study the political roles of female leaders at a local level 2) to study problems and obstacles the female leaders faced in performing political roles at a local level and 3) to suggest solutions guidelines and other suggestions for improving political roles of female leaders at a local level using role concept, leadership concept, feminism concept, constitutional Thai female political roles concept to explain the relationship under the determining research questions process. Data were analyzed by using qualitative research method and were collected by using in-depth interview with 10 selected samples: female leaders who held positions of member of Municipal Council, deputy mayor, mayor, president of Provincial Administration Organization, and community leaders.

The study found that political roles of local female leaders in community occurred when the community had problems. The female leaders took part in solving problems. Their roles in the community in coordinating were leading various activities and allowing people to depend on them. Most female leaders social and political roles were as members of a political party followed by being a deputy mayor and a member of Municipal Council. In the past, a few applied for a candidate role. The samples took an interest in the position of member of Municipal Council only. Political participation and interest were that the female leaders paid political interests by following the election results and meeting with local members of the House of Representative. They exercised their right to vote for members of Provincial Council, members

of the House of Representative, and senators. For political activities participation, the female leaders used to help the candidate or political party in soliciting votes. In addition, they helped advertise for political parties and candidates. They kept track with political news through television, newspaper, and radio broadcast.

For problems and obstacles, there was a lack of knowledge in authority and duty according to the law which many needed to be held on to. It caused delay of the operation, problems in coordinating with Thai government organizations, and confusion in the roles of authority and duty according to the law.

For the solutions, the female leaders needed to regularly improve their knowledge and competencies. They should follow the news in order to apply and improve their working process.

The female leaders needed to have values of honesty, morality and ethics and be punctual and sincere. More importantly, they needed to consider common benefits more than their own therefore their political role would be effective and successful.